

Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän kokous 19.2.2020 klo 9-11

Etelä-Savon ELY-keskuksen kokoushuone Ruuma, Jääkärintie 14

Osallistujat:

Eeva Häkkinen

Eveliina Pekkanen

Christian Juhola

Arto Seppälä

Ritva Häkkinen

Mikko Nislin

Anne Matilainen

Pirjo Rimpiläinen

Teemu Ripatti

Tiina Toivakainen

Aira Kietäväinen

Skype-yhteydellä:

Anne Julin

Tarja Himanen

Merja Norontaus

Arja Väänänen

Hans Gärdström

Pirjo Kirvesmies (klo 9.00-9.40)

Sami Sipilä (asian 3 käsittelyn ajan)

Muistio:

1. Tyypin 2 diabeteksen ennaltaehkäisyyn liittyvä haastekampanja

Teemu Ripatti esitteli kampanjaa ja sen taustaa työryhmälle. Esitys on pöytäkirjan liitteenä. Essoten alueella on paljon eteläsavolaisia, joilla on kohonnut riski sairastua tyypin 2 diabetekseen. Diabetekseen sairastuneiden määrä on myös noussut vuosittain. Kelan/Diabetesliiton tilastojen mukaan diabetekseen sairastuneiden määrä oli Essoten alueen kunnissa vuonna 2012 7843 henkilöä ja vuonna 2018 8974 henkilöä. Sairastuneiden määrä on siten noussut 1131 henkilöllä kuudessa vuodessa. Vuosittain alueella todetaan 150-200 uutta tyypin 2 diabetesta sairastavaa henkilöä.

Maaliskuussa alkavan kampanjan ideana on haastaa työyhteisöjä tekemään diabetesriskitestejä. Kampanja-aika on 16.3.-30.4.2020. Elintapaohjausverkosto tuottaa materiaalia kampanjaa varten yhteistyössä

Diabetesliiton kanssa. Kampanja näkyy sosiaalisessa mediassa. Diabetesriskitestin täyttäneiden ja yli 12 pistettä saaneiden 18-65 vuotiaiden toivotaan ottavan yhteyttä elintapaohjaukseen. Lisätietoa elintapaohjauksesta on saatavissa osoitteesta: <https://www.essote.fi/asiakkaalle/palvelut/elintapaohjaus/>. Kampanjan vaikuttavuutta (tehtyjen diabetesriskitestien määrä, elintapaohjajiin yhteyttä ottaneiden määrä) seurataan kampanjan jälkeen.

2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän toiminta 2020 ja organisoituminen muutoksineen

Alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän jäsenistöön on tullut useita muutoksia johtuen esimerkiksi eläkkeelle jäämisestä, työpaikan vaihtamisesta tai hankkeen päättymisestä. Kokouksessa pohdittiin tarvetta täydentää työryhmän kokoonpanoa siten, että lähetetään pyyntö (kirjaamon kautta) nimetä edustaja työryhmään. Työryhmän jäsenet ovat kokeneet alueellisen työryhmän tukeneen hyvin kunnissa tapahtuvaa hyvinvointityötä. Tätä kehitystä halutaan tukea jatkossakin. Erityisesti alueellisen hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyöskentelyn koettiin olleen antoisaa ja tukeneen omia organisaatioita.

Keskustelussa todettiin, että useat alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa asetetut painopisteet ja tavoitteet ovat edistyneet tai toteutuneet. Viimeisimpänä on Osallisuusohjelman valmistuminen. Kokouksessa käsitelty diabeteksen ennaltaehkäisykampanja tukee erityisesti painopisteen 2 Toimintakyvyn sekä terveyttä ja hyvinvointia tukevien elintapojen edistäminen -tavoitteita. Keskustelussa todettiin myös, että painopisteistä vähäisemmälle huomiolle on jäänyt yhteisöllisyyden edistämisen painopiste. Koska useissa tapauksissa esim. kouluterveyskyselyssä on noussut esiin erityisesti yksinäisyyden kokemukset, pohdittiin keinoja pureutua yksinäisyyteen yhteisöllisyyden avulla. Päätettiin nostaa vuoden 2020 toiminnan keskiöön työskentely yhteisöllisyyden edistämiseksi eri puolella. Työryhmän kokoontumisten määrä noin 4 kertaa vuodessa on todettu sopivaksi. Työryhmän jäseniä voidaan myös kutsua muun muassa aiemmin sovitun maakuntastrategian päivitystilaisuuksiin.

3. Sote-uudistus: Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus- sekä rakenneuudistus

Muutosjohtaja Sami Sipilä osallistui kokoukseen asian käsittelyn aikana Skypeyhteydellä ja esitteli asiaa työryhmälle. Sote-uudistus on jälleen tauon jälkeen käynnistynyt ja hankehaut avautuneet. Hankehakemukset tulee jättää maaliskuun loppuun mennessä. Etelä-Savoon on tulossa rahoitusta noin 2,3M€ tulevaisuuden sotekeskus -ohjelman kautta ja 700 000 - 800 000 euroa rakennerahoituksen puolelta. Viimeksi mainitussa on 20% omarahoitusosuus, tulevaisuuden sotekeskus rahoitus on 100% valtion rahoituksella. Tulevaisuuden sote-keskus hankehakemusta valmisteleva työryhmä on aloittanut työskentelynsä. Työryhmään kuuluu edustajia sekä Essotesta että Pieksämäeltä. Soteuudistuksessa on lisäksi tulossa vielä oma kori ns. ylimaakunnallisille hankkeille. Tämä tarkoittaa muun muassa Etelä-Savon osalta osallistumista APTJ (asiakas- ja potilastietojärjestelmä) uudistukseen yhteistyössä Keski-Suomen ja Siun Soten kanssa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiat kuuluvat hankkeissa nk. rakennepuolelle. Keskusteltiin nuorisotakuun roolista, ja siitä kuinka ennaltaehkäisevät toimet saadaan mukaan hakemuksiin. Kehittämisessä on tärkeää hahmottaa HYTEN rooli, tuki ja tehtävät maakunnassa. Lisäksi on keskeistä miettiä kuntien rooli, sotekeskusten rooli ja yhdyspintojen selkeyttäminen. Tärkeää on ennaltaehkäisy ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen turvaaminen muutoksessa, koska tehtävät ovat monialaisia ja niille on ominaista monihallinnollisuus. Lisää uudistuksesta voi lukea osoitteesta soteuudistus.fi.

4. Muut asiat

- Etelä-Savon osallisuusohjelma on valmistunut ja esiteltiin 10.2.-16.2.2020 olleen osallisuusviikon Vaikuta -seminaarin yhteydessä. Osallisuusohjelma on luettavissa osoitteesta <https://esavo.fi/osallisuus>.
- Elintapaohjausverkoston julkaisemat Etapauutiset ovat luettavissa osoitteesta <https://www.essote.fi/asiakkaalle/palvelut/elintapaohjaus/>.
- Ennakoimalla elinikäistä toimintakykyä pilottihankkeen lopulliset tulokset valmistuivat helmikuussa. Tuloksista on toivottu yhteistä tilaisuutta. Sovittiin, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmälle lähetetään kutsu tulosten esittelytilaisuuteen.
- Itä-Suomen aluehallintovirasto järjestää koulutusta sosiaalisen median välineistä webinaarisarjana 10.3. -5.5.2020, ilmoittautuminen tarvitaan. Lisätietoja webinaareista ja ilmoittautumislinkit löytyvät [www. avi.fi](http://www.avi.fi) - Ajankohtaista - Tapahtumat ja koulutukset.
- Hyvä työelämä Etelä-Savossa verkosto kutsuu osallistumaan verkostotoimintaan. Lisäksi Hyvä työelämä Etelä-Savossa verkosto järjestää työhyvinvointiin liittyviä aamukahvitilaisuuksia. Seuraavat tyhy-verkoston aamukahvit ovat 18.3.2020 ja niiden teemana on unen merkitys työhyvinvointiin.
- Maaliskuussa järjestettävässä KULTTUURI SOTESSA - NÄYTÖN PAIKKA -seminaarissa torstaina 26.3.2020 klo 11.30 - 16 (Mikkeli, Mikpoli) kootaan yhteen ajankohtaisia kulttuurihyvinvointia tukevia käytänteitä eri kohderyhmille sosiaali- ja terveyspalveluissa. Lisätietoa seminaarista ja tilaisuuden ohjelma ilmoittautumistietoineen löytyvät osoitteesta: <https://www.xamk.fi/tapahtumat/kulttuurisotessa/>.

5. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 6.5.2020 klo 9-11 Etelä-Savon maakuntaliitossa.